

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Rodinné Věci a Dědictví](#) > [Majetek V manželství a Registrovaném Partnerství](#) > [Majetkové Poměry V Manželství](#) > [Latvia](#)

Majetkové poměry v manželství

Obsah zajišťuje

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Lotyšsko

1 Existuje v tomto členském státě zákonná úprava majetkových poměrů v manželství? Co je v ní stanoveno?

V Lotyšsku se majetkové poměry v manželství řídí oddílem I („Zákonné úpravy majetkových poměrů v manželství“), podkapitolou 4 („Majetkové poměry v manželství“), částí první „Rodinné právo“ lotyšského občanského zákoníku (*Civillikums*), konkrétně články 89–110 tohoto zákoníku.

Každý z manželů si ponechá majetek, který mu patřil před uzavřením manželství, a majetek, který získá za trvání manželství, jako svůj oddělený majetek. Vše, co manželé nabyli za trvání manželství společně, nebo co nabyl jeden z nich samostatně, ale za použití prostředků obou manželů nebo za pomoci činnosti druhého manžela, je společným jměním obou manželů; v případě pochybností se předpokládá, že daný majetek patří oběma manželům rovným dílem.

Po dobu trvání manželství má každý z manželů právo spravovat a užívat veškerý svůj majetek – jak majetek, který vlastnil před uzavřením manželství, tak majetek nabytý během manželství. Manželé spravují společné jmění a nakládají s ním společně, ale po dohodě obou manželů může toto jmění spravovat i jeden z nich samostatně. K tomu, aby s tímto jměním mohl nakládat jeden z manželů, je zapotřebí souhlas druhého manžela.

Oddělený majetek každého z manželů je konkrétně:

1. majetek, který manželé vlastnili před uzavřením manželství, nebo majetek, který manželé ve smlouvě určili jako oddělený majetek;
2. předměty určené pro osobní potřebu pouze jednoho z manželů nebo potřebné pro samostatnou práci;
3. majetek, který jeden z manželů bezplatně nabyl za trvání manželství;
4. příjem z odděleného majetku manžela, který není převáděn za účelem uspokojování potřeb rodiny a potřeb společné domácnosti;
5. majetek, který nahrazuje majetek uvedený v odstavcích 1 až 4 výše.

Důkazní břemeno, že určitý konkrétní majetek je oddělený, nese ten z manželů, který tvrdí, že je oddělený. Skutečnost, že nemovitost je odděleným majetkem jednoho z manželů, se zapisuje do katastru nemovitostí.

2 Jak si mohou manželé uspořádat majetkové poměry v manželství? Jaké jsou v tomto případě formální požadavky?

Manželé mohou svá majetková práva založit, změnit nebo zrušit prostřednictvím smlouvy o úpravě majetkových poměrů v manželství před uzavřením manželství nebo za jeho trvání.

Strany smlouvy o úpravě majetkových poměrů v manželství mohou namísto zákonné úpravy majetkových poměrů v manželství (články 89 a následující občanského zákoníku) uplatnit zásadu odděleného majetku za trvání manželství (články 117 a následující občanského zákoníku) nebo zavést úplný systém společného jmění

manželů (články 124 a následující).

Pokud smlouva o úpravě majetkových poměrů v manželství stanoví systém úplného společného jmění manželů, spojí se majetek, který patřil každému z manželů před uzavřením manželství, a majetek, který každý z manželů nabyt během manželství, do společného nedělitelného celku, který během manželství nepatří žádnému z manželů odděleně. Ve smlouvě o úpravě majetkových poměrů v manželství, kterou se zavádí systém úplného společného jmění, se manželé dohodnou, kdo z nich bude systém spravovat (manžel, manželka nebo oba společně). Pokud je správcem systému jeden z manželů, může tento manžel s výhradou omezení stanovených v článku 128 majetek užívat bez vyúčtování a nakládat s ním vlastním jménem a je jeho povinností hradit náklady rodiny a náklady společné domácnosti.

Pokud je ve smlouvě o úpravě majetkových poměrů v manželství zakotvena zásada odděleného majetku za trvání manželství, každý z manželů si nejen ponechá majetek, který mu patřil odděleně před uzavřením manželství, ale může jej také nabývat, užívat a nakládat s ním samostatně a nezávisle na druhém z manželů.

3 Je svoboda uspořádat majetkové poměry v manželství nějak omezena?

Jeden z manželů může svůj majetek nebo svůj podíl na společném jmění manželů svěřit do správy druhého manžela, který je povinen tento majetek zachovat a chránit všemi dostupnými prostředky. Pokud je společný nemovitý majetek manželů zapsán v katastru nemovitostí na jméno jednoho z manželů, předpokládá se, že druhý z manželů převedl svůj podíl na tomto majetku do správy toho z manželů, na jehož jméno je zapsán.

Manžel, který spravuje budovy patřící druhému z manželů, musí nejen provádět nezbytné opravy, ale také provádět úpravy v rozsahu, který dovolují příjmy z majetku druhého manžela.

Nemovitý majetek jednoho z manželů může být druhým manželem pronajat na dobu nepřesahující tři roky, aniž by smlouva byla zapsána do katastru nemovitostí. Aby mohl manžel nakládat s věcmi z majetku druhého manžela, který spravuje, takovým způsobem, že jeho jednání překračuje běžné meze správy, musí získat souhlas druhého manžela.

Oba manželé mají povinnost hradit náklady na rodinu a společnou domácnost ze společného jmění manželů. Pokud společné jmění manželů nepostačuje k obživě rodiny, může každý z manželů požadovat, aby se druhý manžel podílel na nákladech rodiny a společné domácnosti způsobem, který odpovídá jeho vlastním majetkovým poměrům. Pokud manželé žijí odděleně, může jeden z manželů v případě potřeby požadovat od druhého manžela prostředky odpovídající majetkovým poměrům druhého manžela, aby byla zajištěna předchozí úroveň živobytí žadatele.

Věno poskytnuté ženě v případě sňatku jejími rodiči, příbuznými nebo jinými osobami je majetkem ženy, i když je předáno manželovi.

Za osobní majetek manžela/manželky se považuje:

1. majetek, který patřil manželům již před uzavřením manželství;
2. majetek získaný darem nebo dědictvím po datu uzavření manželství;
3. majetek pro výlučně osobní potřebu každého z manželů;
4. majetek, který manžel/manželka potřebuje k výkonu svého povolání;
5. majetek získaný jako náhrada škody, jakož i důchod související s částečnou nebo úplnou ztrátou pracovní schopnosti;
6. majetek nabytý za cenu převodu nebo směny osobního majetku, pokud je to výslovně uvedeno v okamžiku nabytí.

Do režimu společného jmění manželů spadá také následující majetek:

1. zisky každého z manželů, které obdržel a neutratil v době zániku společného jmění;
2. příjmy ze samostatné činnosti každého z manželů, pokud nebyly v době zániku společného jmění manželů utraceny;
3. veškeré podniky, které manželé spravují společně a které byly založeny po datu uzavření manželství.

Za správu společného jmění a zastupování v soudních řízeních týkajících se úkonů souvisejících se společným jměním odpovídá každý z manželů samostatně, zatímco za úkony mimořádné správy odpovídají společně.

4 Jaké jsou právní účinky rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné na majetkové poměry v manželství?

Majetkoprávní vztahy mezi manželi jsou ukončeny:

1. na základě dohody mezi manželi;
2. pokud jeden z manželů zemře;
3. při rozvodu nebo v rámci existujícího manželství – na základě žádosti jednoho z manželů, pokud dluhy druhého manžela převyšují hodnotu jeho odděleného majetku nebo pokud v důsledku jeho jednání hrozí, že se majetek výrazně zmenší nebo rozptýlí.

Při vypořádání společného jmění manželů se bere v úvahu veškerý majetek manželů, který není uznán jako oddělený majetek jednoho z manželů, tedy movitý a nemovitý majetek s veškerým příslušenstvím, jakož i pohledávky a závazky manželů.

Společné jmění manželů se rozděluje na základě obecných ustanovení, která jsou základem řízení o rozdělení pozůstalosti (článek 731 a následující).

5 Jaké jsou důsledky smrti jednoho z manželů pro majetkové poměry v manželství?

Pokud majetkové vztahy mezi manžely zaniknou smrtí jednoho z manželů, přechází po vypořádání podílu pozůstalého manžela podíl zemřelého manžela na jeho dědice.

Pozůstalý manžel dědí po zesnulém bez ohledu na formu majetkových vztahů, které mezi sebou manželé měli během manželství.

Manžel obdrží podíl dítěte, pokud je počet dětí, které vyjádřily úmysl dědit, nižší než čtyři, ale čtvrtinový podíl, pokud jsou čtyři nebo více dětí, které vyjádřily úmysl dědit.

6 Jaký orgán má pravomoc rozhodovat ve věci majetkových poměrů v manželství?

Soudní orgány jsou příslušné podle obecných pravidel.

7 Jaké jsou důsledky majetkových poměrů v manželství pro právní vztahy mezi jedním z manželů a třetí osobou?

Manželé odpovídají za závazky, které společně převzali k uspokojování potřeb rodiny nebo společné domácnosti, v rozsahu svého společného jmění, a každý z nich v rozsahu svého odděleného majetku, pokud společné jmění nepostačuje.

Každý z manželů je odpovědný za závazky, které přijal samostatně k uspokojování potřeb rodiny nebo společné domácnosti, v rozsahu svého majetku, pokud společné jmění manželů nepostačuje. Druhý z manželů odpovídá za tyto závazky v rozsahu svého majetku pouze tehdy, pokud plnění přijaté na základě jeho závazku bylo použito k uspokojování potřeb rodiny nebo společné domácnosti.

Manžel odpovídá za závazky vyplývající z jeho protiprávního jednání nejprve do výše svého odděleného majetku, a pokud to nestačí, do výše svého podílu na společném jmění manželů.

Manžel odpovídá za závazky, které převzal na vlastní účet nebo bez souhlasu druhého manžela, nejprve do výše svého odděleného majetku, a pokud to nestačí, do výše svého podílu na společném jmění manželů.

Majetek jednoho z manželů se nepoužívá k uspokojení závazků druhého manžela. Pokud je v souvislosti s dluhy jednoho z manželů zahájeno vymáhací řízení na oddělený majetek druhého manžela, může druhý manžel požádat, aby byl tento majetek z vymáhacího řízení vyňat. Pokud je v souvislosti s dluhy jednoho z manželů

zahájeno řízení o vymáhání společného jmění manželů, může druhý z manželů požádat o rozdělení majetku a vynětí svého podílu z vymáhacího řízení.

Rozdělení společného jmění manželů nezbavuje věřitele manželů jejich práv. Práva nabytá třetími stranami zůstávají v platnosti.

8 Krátký popis postupu pro rozdělení společného jmění manželů v tomto členském státě, včetně jeho vypořádání a zániku

Pokud byl ve stávajícím manželství rozděleno společné jmění manželů, použijí se na jejich majetkové vztahy ustanovení zakotvující zásadu odděleného majetku za trvání manželství (článek 117 a následující).

Pokud je ve smlouvě o úpravě majetkových poměrů v manželství zakotvena zásada odděleného majetku za trvání manželství, každý z manželů si nejen ponechá majetek, který mu patřil odděleně před uzavřením manželství, ale může jej také nabývat, užívat a nakládat s ním samostatně a nezávisle na druhém z manželů.

9 Jaké jsou postupy a dokumenty nebo informace, které se obvykle požadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Aby měly smlouvy o úpravě majetkových poměrů v manželství závazný účinek vůči třetím osobám, musí být zapsány v rejstříku majetkových poměrů v manželství a v případě nemovitého majetku také v katastru nemovitostí.

Důkazní břemeno, že určitý konkrétní majetek je oddělený, nese ten z manželů, který tvrdí, že je oddělený. Skutečnost, že nemovitost je odděleným majetkem jednoho z manželů, se zapisuje do katastru nemovitostí.

Skutečnost, že nemovitost spadá do režimu společného jmění manželů, se zapisuje do katastru nemovitostí. Každý z manželů může požádat, aby práva k nemovitostem, které spadají do režimu společného jmění manželů, byla zapsána do katastru nemovitostí na jména obou manželů.

Pokud bylo ve stávajícím manželství rozděleno společné jmění manželů, použijí se na jejich majetkové vztahy ustanovení zakotvující zásadu odděleného majetku za trvání manželství. Smlouvy a soudní rozhodnutí nabývají závaznosti vůči třetím osobám po zápisu do rejstříku majetkových poměrů v manželství nebo v případě nemovitého majetku po zápisu do katastru nemovitostí.

Výpisy ze záznamů v rejstříku majetkových poměrů v manželství se neprodleně zveřejňují pro informaci v úředním věstníku a oznámení týkající se nemovitého majetku se předávají katastrálnímu úřadu k zápisu do katastru nemovitostí.

■ Poslední aktualizace: 25/06/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.